

A viera je podstatou toho, na čo sa človek nadeje, presvedčením o veciach, ktoré sa nevidia.

Židom 11:1

V článku Učenie o viere (*Solas* číslo 25, str. 27) sme sa zaoberali definíciou a vysvetlením pojmu viera. Rovnako sme tam písali, že v absolútnom slova zmysle niet neveriaceho človeka, lebo každý niečomu verí, v niečo dúfa, na niečo sa spolieha. V tomto článku sa budeme venovať vzťahu medzi vierou a nádejou.

S nádejou je to rovnako ako s vierou. Aj vysvetlenie (definícia) slova nádej vychádza z verša Židom 11:1, a tým má všeobecnú platnosť pre všetkých ľudí. Podstatou nádeje je viera. Nádej vychádza z viery, a preto tak ako vieru, aj nádej majú všetci ľudia. Každý sa na niečo nádeja, každý v niečo dúfa, každý niečo očakáva. Aj z hľadiska nádeje je rozdiel medzi ľuďmi v tom, v koho alebo čomu človek verí, lebo platí, aká je koho viera, taká je aj jeho nádej, pretože nádej

vychádza z viery.

Tak, ako je to s vierou „neveriaceho“ (pozri opäť článok Solas číslo 25, str. 28), je to aj s jeho nádejou. Jeho nádej nemá žiadnu záruku, žiadnu istotu, že dôjde k naplneniu, lebo nevychádza z viery v jediného pravdivého, verného, stáleho (nemenného) Boha. V ďalšej časti článku budeme mať na mysli už len biblickú, spasiteľnú vieru a z nej vychádzajúcu (biblickú) nádej.

V súlade s veršom Židom 11:6 (*„A bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu. Lebo ten, kto prichádza k Bohu, musí veriť, že je, a že tým, ktorí ho snažne hľadajú, je odplatiteľom“*) môžeme tiež povedať, že pod biblickou vierou pritom rozumieme vieru upriamenú na Boha Biblie, Boha Abraháma, Boha Izáka a Boha Jakoba (2. Mojžišova 4:5), Boha a Otca Pána Ježiša Krista (1. Korinským 15:22-24; Kolosenským 1:3). O biblickej viere môžeme povedať napríklad, že: Je hlavným vyjadrením vzťahu veriaceho k Bohu. Je hlavnou vlastnosťou, základnou črtou človeka, ktorý sa obrátil k Bohu, ktorý mu bol zvestovaný v evanjeliu Ježiša Krista. Vyjadruje obrátenie a priklonenie sa človeka k Bohu (1. Tesalonickým 1:8-10). Je charakteristickou črtou veriaceho v Boha – je jeho poznávacím znamením, ktoré ho vyčleňuje spomedzi sveta.

Jedna z podstatných vlastností viery je jej stránka obrátená do budúcnosti, ktorú nachádzame spomenutú aj v popise viery v Židom 11:1. Táto jej črta sa obyčajne označuje slovom nádej. Veľmi často sa však, práve pre túto podstatnú črtu viery, slová viera a nádej používajú v rovnakom zmysle bez toho, aby sa medzi nimi robil rozdiel (napr.: *„ktorí skrze neho veríte v Boha, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych a dal mu slávu, takže vaša viera je i nádejou na Boha“* – 1. Petrov 1:21, 3:15; „

Ale želáme si, aby jeden každý z vás dokazoval tú istú snahu na plnosť nádeje (viery) do konca

“ – Židom 6:17; Židom 7:19; 1. Timoteovi 6:17; 1. Petrov 3:15; 1. Ján 3:3; a ďalšie iné). Keďže je viera v Židom 11:1 definovaná ako podstata nádeje, je zrejmé, že je medzi nimi rozdiel. Z definovania pojmu viera (Židom 11:1) hneď a priamo vyplýva, že nádej je založená na viere, ale nie naopak: „Lebo my v Duchu z viery očakávame nádej spravodlivosti“ (Galatským 5:5) – tak podobne aj ďalšie verše, napr. 1. Korinským 13:13 a iné.

Predmet biblickej viery a z nej vychádzajúcej (biblickej) nádeje, je vlastne ten istý: Je ním Boh. Túto stránku vzťahu viery a nádeje môžeme vyjadriť aj nasledovnou vetou: Pán Ježiš Kristus ako predmet viery je prítomnosťou a ako predmet nádeje budúcnosťou. Pretože predmet biblickej viery a z nej vychádzajúcej (biblickej) nádeje je ten istý, to je dôvod, prečo, ako sme písali v predchádzajúcom odseku, sa slová viera a nádej často používajú v rovnakom zmysle bez toho, aby sa medzi nimi robil rozdiel (pozri tam v zátvorke citované odkazy na biblické texty).

Slovo nádej vo verši Židom 11:1 reprezentuje/vyjadruje všetko to, čo „vidíme“ (očami viery) v budúcnosti, na čo upriamujeme svoju osobnosť smerom do budúcnosti, o čom sme pevne presvedčení, že sa stane, čo chceme, aby sa naplnilo v našich životoch. Slovo nádej v tomto verši (Židom 11:1) v sebe obsahuje aj synonymické slová ako očakávanie, dúfanie, túžba, želanie a pod. Reprezentuje, zastupuje teda celú skupinu slov, ktoré vyjadrujú zameranie človeka na budúce veci.

Charakteristickým znakom nádeje je teda to, že sa upriamuje, díva sa do budúcnosti, upiera sa k tomu, čo leží pred nami. Viera sa viaže k prítomnosti, existuje v prítomnosti a je podstatou toho určitého, čo už je v nás, čo už máme; pravdy, ktorú už vlastníme a s ktorou sa už stotožňujeme. Je podstatou toho konkrétneho, čím žijeme v prítomnosti. Nádej je postoj

očakávaní toho, čo sa ešte len má stať, k čomu má dôjsť v budúcnosti. Môžeme povedať aj tak, že nádej je tá stránka viery, ktorou uchopujeme to, čo leží pred nami. Veríme teraz a nádejame sa na budúce veci.

Viera prítomná v srdci je skutočnou podstatou, základňou pre nádej. Nádej v biblickom ponímaní je istota, je to očakávanie budúceho dobrého, ktoré je postavené na Božom zaslúbení a Božej prísaha: „aby sme dvoma nezmeniteľnými vecami, zaslúbením Božím a jeho prísahou, v ktorých je nemožné Bohu oklamať, mali silné potešenie, my, ktorí sme unikli, uchopiť nádej, ktorá leží pred nami“ (Židom 6:18). Je to dôverčivé a radostné očakávanie, očakávanie v trpezlivosti a v posvätení: „...vediac, že súženie pôsobí trpezlivosť a trpezlivosť dokázanosť a dokázanosť nádej, a taká nádej nezahanbuje, lebo láska Božia je vyliata v našich srdciach skrze Svätého Ducha, ktorý nám je daný“ (Rímskym 5:3-5), „A každý, kto má túto nádej na neho, očisťuje sa, tak ako je aj on čistý“ (1. Jánov 3:3).

Slovom nádej sa označuje očakávanie naplnenia konkrétneho cieľa, a to cieľa, ktorý je daný ako zaslúbenie v Ježišovi Kristovi alebo ako nejaký konkrétny Boží čin, ako sa to často spomína najmä v Žalmoch, napr. Žalm 22:10, 65:6, 71:5, 78:7, 119:116, 145:15, 146:5; Žalm 9:11, 22:5-6, 118:8-9. Čiže toto očakávanie, nádej alebo dúfanie v Boha je vlastne viera človeka, ktorý nevidí svojimi fyzickými očami a predsa verí: „Prečo si smutná, moja duša, a prečo sa nepokojíš vo mne? Čakaj na Boha, lebo ho ešte budem chváliť, rôzne spasenie jeho tvári“ (Žalm 42:6). Rovnako môžeme povedať, že nádej je to, čo je vyjadrené napr. veršom: „ale tí, ktorí očakávajú na Hospodina, nadobúdajú novej sily; vznášajú sa na perutiach ako orly; bežia a nezamdlievajú, chodia a neustávajú“ (Izaiáš 40:31).

Viera veriaceho v Ježiša Krista (Ján 6:47), viera srdcom, je jeho prítomnou skutočnou

podstatou (základom). Pretože túto prítomnú vieru má, má aj spoľahlivú nádej, spoľahlivé presvedčenie o budúcich veciach. Nádej, ktorá je založená na takejto viere (biblickej, spasiteľnej, viere srdcom), obstoí v skúškach a rôznych životných ťažkostiach.

Nádej veriaceho, to nie je túžobné očakávanie hocičoho. Jeho nádej musí vychádzať výlučne z vyhlásení a zaslúbení Písma, musí sa o ne opierať – a teda musí byť založená na viere v srdci (na spasiteľnej viere). Len toto je pevná nádej, ktorá v pravom čase (v Božom čase) dôjde k svojmu naplneniu. Preto pozorne skúmame, na čom svoju nádej stavíme.